

המוח הצורב דיסקים של ילדות מכפיל את עוצמותיו כאשר במפגש אקראי חושף רבי את שורש הולדתו במושב. הוא מתאר שדות, שפה שינק מאמו, צלילים אוריינטליים של ילדות בפלחה, שחרית של זריחה, אשה קוצרת בדמעה, איש חולב באצבעותיו ומוביל כדי חלב לא מפוסטר מרפת משפחתית על עגלה רתומה לסוס, אל נקודת האיסוף בפאתי הגבעה ממול. משורר אינו שוכח מאין גבעול הפך לפרח. הוא שומר את צלליות הנשים הנכפפות אל האדמה וקוטפות את הבשל אל תיבת העץ של תנובה אקספורט. עכשיו כשהוא בוגר בשדה הכה מוכר לו, הוא מחפש את אהבת אביו שעלה בסערה לשמים בעגלת חלב חייו. כמה געגוע הוא נושא על גבו שרק גדר חוצצת בינו לבין השדה שהיה פעם של ילדותו.

אבי אליאס

זום של מצלמת רחף ממטוס מקומי. מתחת לענני ישראל, נשקפת מעיגול החלון בהמראה, עיר שבקצה הדרומי במפת הדרכים שלנו. עיר שהיתה 'סניף משנה' של המדינה, שבראשית ימיה היתה מין מערב פרוץ שאליו הוגלו תושבים לא רצויים ממדינת תל-אביב למדבר הים המכושף, ועיירת נופש בטעם של "קיוסק בודד מאכיל מעטים". מקום שיש בו מתחושת חוץ לארץ, מקום לברוח אליו מטילים מאיימים ומטרדות היומיום. עד לנחיתה בתוך הכרך הגדול בחמישים דקות תחת סרגל הרקיע, אורזים כמו במוזודה מתקפלת מה שהשארנו באילת וחוזרים למציאות המטורפת מרחק אווירי. כמו אשה שנסה אל השקט, וחזרת אל לב המהומה, ונותנת לעצמה דין וחשבון - על מה בעצם היתה כל הבריחה הזאת. "ערבוב מחשבות מבליח/ אספרסו כפול לחכי/ יערב/ שומע שפה מוכרת/ קרובה לשפת אמי/ ילדותי דבוקה בצלילים/ ילדות הומוגנית. / זוכר את הדמויות/ אלה שבאות בבוקר/ אל השדות/ עכשיו אני בשדותיהם/ מחפש את אבי."

אחרת/ עיר רחוקה/ חו"ל פפוז/ קצה של מדינה/ מקום לברוח בעת צרה/ והיא חוזרת משם/ רווית געגוע. / מנסה להסביר לעצמה/ על מה היתה/ כל המהומה".
העין המתבוננת של דוד רבי פותחת לפנינו

שכותרתו היא הספרה 8 שמונה (עמ' 47) הנפתח כך:

"איזה עולם נפלא", שר סצ'מו -
"אנשים לוחצים ידיים, אומרים מה נשמע,
ובעצם אומרים, אני אוהב אותך..."

אם ארצה לצייר זאת בספרה אחת,
אבחר כנראה ב־8 -

השיר כמו מקדד את החיים הרב גוניים לסימן גרפי של הספרה 8. כאשר היא ניצבת אנכית, היא מזכירה בשני עיגוליה דמות אדם ובעיקר דמות נשית (ראש וירכיים) ואילו במצב אופקי היא הסימן המתמטי של אינסוף, סימן הנצח. אם תרצו, שני המצבים המציינים את הזמני והעל זמני, הם גם סמלי "זמר הרחוב" וה"המלחין". אני אוהב את השירים שמערבים את שני היסודות הללו. לכן, אחד השירים היפים ביותר בעיני בספר הוא השיר בעמוד 55 בעל הכותרת בגרמנית *Das Konzert im Munchner Stadtmuseum*. כאן, לדעתי, מגיעה אמנותו הלשונית והרעיונית של המשורר לרמה וירטואוזית. יללת האמבולנס מתפרצת לאולם הקונצרטים (לנגינת שלישייה לכלי מיתר של בטהובן) ולשון השוק ללשון השירה ויוצרת מוסיקליות נפלאה. את יופיו של הספר הזה אנו חייבים בין השאר, מלבד למשורר, גם למתרגם ליאור שטרנברג שעשה כאן עבודה נפלאה.

עמוס לויתן

דברים בהשקת הספר

זמר רחוב ומלחין

בנימין ברסון: **עירום מול עירום**, הוצאת קשב 2011, 80 עמ'

כמי שהיתה לו יד בהוצאת ספרו הראשון של בנימין ברסון **עורך ביקור אצל עצמי** (גוונים 2007) טבעי שאשווה אותו עם ספרו החדש **עירום מול עירום** (קשב 2011). בעיקרו של דבר נראה לי כי ברסון ממשיך ומשכלל את מגמות השיר ההגותי, הארוך של ספרו הראשון וגם מגיע בספרו הנוכחי לגבהים חדשים.

מוטיב בולט בשירתו ששבה את לבי (בצד אחרים, כמובן) ניתן לאתר בשיר 'לא אוכל לשאוף לדבר טוב יותר' (עמ' 67) בספר החדש: המוטיב של "זמר הרחוב" ושל "המלחין". זמר הרחוב ברכבת התחתית אומר: "יותר מהמדינאי של חיי/ הייתי ההיסטוריון שלהם". ואילו המלחין אומר: "כשאני מסיים להתוות/ את המבנה הרב-רובדי/ אני זו הצידה ומתבונן..." זמר הרחוב הוא היסטוריון של חיי באמצע חייו, והוא עוסק בפרטי המציאות כפי שהוא פוגש אותם; ואילו המלחין הוא המתזמר הגדול, אדריכל של מבנים על זמניים, המביט עליהם מן הצד או מלמעלה. נדמה לי שבספר הנוכחי מגיעים שני המוטיבים לאיוון מרשים, אם כי בכללו של דבר יד המלחין גוברת כאן קצת יותר, בעוד שבספר הקודם ידו של זמר הרחוב על העליונה. למשל, בשיר 'גדולה לא מתועדת' בספר הראשון (עמ' 72), שבו מתוארת פיסת היסטוריה אירופית מנקודת מבטה של אבן מרצפת וינאית: נפוליאון פסע עליה, מצעד האנשלוס וגלגל המרצדס של היטלר דילגו